

GÜVENLİ ANNELİK

Eğitim ve Danışmanlık Programı

**Çalışma
Raporu
2012**

Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı, 2012

Güvenli Annelik Eğitim ve Danışmanlık Programı, 2012 ÇALIŞMA RAPORU

TAP VAKFI GÜVENLİ ANNELİK ALANINDA NELER YAPIYOR?

Anne ve çocuk ölümlerini azaltmak, anne sağlığını iyileştirmek Sağlık Bakanlığı tarafından hizmet politikaları ile desteklenen ulusal bir hedeftir. Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı, güvenli annelik uygulamalarıyla anne ve bebek ölümlerini önleme misyonunu desteklemektedir.

Vakfın geliştirdiği projeler iki temel amaca odaklanmaktadır:

1. Güvenli Annelik Konusunda Toplumsal Duyarlılığı ve Bilinci Yükseltmek: Bu kapsamda anne adaylarının doğum öncesi, doğum ve loğusalık döneminin önem ve risklerini fark etmesi hedefliyor; iletişim kampanyaları, topluma dayalı hizmet modeli ve güvenli anneliğe duyarlı sivil toplum kuruluşları ağı oluşturularak çalışmalarını sürdürülüyor.

2. Sağlık Hizmetlerinde Güvenli Annelik Eğitim ve Danışmanlık Bileşenini Güçlendirmek: Bu kapsamda vakıf, çeşitli illerde il sağlık müdürlükleri, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yaparak ebe, hemşire ve aile hekimlerine yönelik hizmet içi programlar düzenliyor. Kurumlarda gebe, loğusa ve ailelerine yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetlerini destekliyor. Hizmeti veren sağlık personeli için eğitim ve danışmanlık rehberi, posterler, resimli atlaslar, modeller, maketlerden oluşan eğitim materyali sağlıyor. Başvuran gebe ve loğusaların yararlanacağı broşürler oluşturuyor.

Türkiye Aile Planlaması Vakfı tarafından yürütülen “*Güvenli Annelik Eğitim ve Danışmanlık Programı*” illerde sağlık yöneticileri ve yerel yönetimlerle işbirliğinde sağlık personelinin güvenli annelik hizmetleri konusunda eğitilmesini sağlarken bir yandan da gebe ve loğusalarla yakınlarını bilgilendiriyor.

Güvenli Annelik Eğitim ve Danışmanlık Programı

Güvenli annelik hizmetleri ağırlıklı olarak koruyucu sağlık hizmetlerini içerir ve gebe, loğusa ve ailenin kendi kendisini yönetmesini, evde bakımını öngörür. Sağlık personeli kadın ve ailesi ile etkin iletişim kurarak sağlık kurumuna duyulan güveni geliştirir, eğitim ve danışmanlık hizmetleriyle gebe ve ailesini bilinçlendirerek, kadının kendi bakımını yönetebilmesini, düzenli kontrollere gelmesini sağlar. Böylece riskler erken dönemde fark edilerek, önlem alınması sağlanır.

TAP Vakfı Güvenli Annelik Programı orta ve düşük gelir düzeyinde, eğitim düzeyleri düşük, iş yaşamına katılımları sınırlı, doğurganlığı yüksek ve kamu sağlık hizmetlerini kullanan kadınların gebelik konusunda bilinç düzeyini ve öz bakım becerilerini geliştirmeyi hedeflemektedir. Bu nedenle birinci ve ikinci basamak sağlık hizmet birimlerinde çalışan hekim, ebe ve hemşireler programın ulaşmayı hedeflediği sağlık hizmet sunucularıdır. Sağlık sistemi içindeki yöneticiler, kamu görevlileri, sivil toplum kuruluşu yönetici, çalışanları ve yerel medya temsilcileri, uygulama süresinde iletişim içinde çalışılan gruplardır.

Geniş bir uzman grubu tarafından geliştirilen ve Sağlık Bakanlığı'nca son şekli verilen eğitim modülleri, sağlık personeline yönelik üreme sağlığı hizmet içi eğitimlerine entegre edilmekte, iller bazında İl Sağlık Müdürlükleri işbirliği ile hizmet birimlerine ulaşılmaktadır. Birinci ve ikinci basamak sağlık merkezlerinde gebe ve loğusalara sunulan sağlık hizmetlerinde eğitim ve danışmanlık boyutunun desteklenmesi ve sonuçta hizmet kalitesinin yükseltilmesi hedeflenmektedir.

Güvenli Annelik Eğitim ve Danışmanlık Programı Uygulayan İller - Yenilikler

Doğum Sonrası Gebelikten Korunma ve Cinsel Yaşam

2004-2012 yılları arasında TAP Vakfı Güvenli Annelik Programı ondört ili (İstanbul, İzmir, Trabzon, Ordu, Rize, Gümüşhane, Mardin, Düzce, Şanlıurfa, Diyarbakır, Edirne, Eskişehir, Bursa, Van) kapsamıştır. 2012 yılı içinde *Van, Eskişehir, Bursa ve Edirne* illeri ile çalışmaya başlanmıştır.

Sürdürülebilirlik ve Mevcut Durum Bilgileri

- Proje döneminin tamamlandığı iller:

2012 yılı içinde Ordu, Rize illeri ile yapılan işbirliği tamamlanmıştır.

Ordu: 16 üreme sağlığı eğitiminde 267 sağlık personeli eğitildi, 20 şer bin Güvenli Annelik broşür seti, 200 eğitim seti verildi.

Rize: İl üreme sağlığı eğitici ekibinin yaptığı 9 eğitim çalışması ile 178 sağlık çalışanı Güvenli Annelik Hizmet Kullanıcı Eğitim Danışmanlık Programı'nı aldı, 100 Güvenli Annelik eğitim seti, 10'ar bin Güvenli Annelik broşür seti verildi.

- "Güvenli Annelik Filmi"

"Güvenli Annelik Programı" doğrultusunda Aile Sağlığı Merkezi salonlarında gösterilecek, güvenli annelik eğitimini tanıtıcı mini filmler hazırlandı. TAP Vakfı'nın Güvenli Annelik programına ait beş eğitim modülünü kapsayacak şekilde, 5 setten oluşan, her biri 60-90 sn. uzunluğunda 13 mini film üretildi. Filmler fotoğraflar ve TAP Vakfı tarafından hazırlanmış mesajlardan oluşmaktadır.

Minifilmler bir CD içinde, öncelikle Güvenli Annelik çalışan illere verilecektir.

- Materyal desteği yapılan iller

Trabzon iline; 10 bin bebek broşürü, 10 bin aile planlaması kartı, 15 Güvenli Annelik Eğitim seti verildi.

Rize iline; 2 bin gebelik bakım broşürü, 2 bin pembe kart, 5 Güvenli Annelik Eğitim Seti verildi.

- “Doğum Sonu Cinsel Yaşam ve Gebeliği Önleyici Yöntemler” eğitim kiti

2012 yılında “Güvenli Annelik Eğitim/Danışmanlık Programı” sürecinde sağlık personelinin gelen talep/istek doğrultusunda bilgilendirme kiti geliştirdik. Bu kapsamda; hizmet sunucu bilgi notu ve hizmet kullanıcı broşürü hazırlandı.

Çalıştığımız illerde bulunan birinci ve ikinci basamak sağlık çalışanlarının “doğum sonu cinsel yaşam ve aile planlaması” konusunda bilgilendirilmesi ve danışmanlıkta kullanılacak materyallerin paylaşımı ile ilgili Rize, Trabzon ve Ordu’da toplantılar yapıldı.

Toplantılarda; doğum sonrası emzirme ve gebelikten korunma yöntemleri, doğum sonrası cinsel yaşam, cinsel yaşama başlama zamanı, doğum sonrası cinsel sorunlar ve sorunlara klinik yaklaşım, doğum sonrası cinsel yaşam için danışmanlığın önemi ve danışmanlık adımlarını içeren bilgilendirici sunum yapıldı. Özellikle emzirme döneminde kadınların hangi yöntemlerle korunabileceği, yöntem danışmanlığı yapılırken nelere dikkat edileceği vurgulandı. Emzirmenin Türkiye’de ne durumda olduğu, burada sağlık çalışanlarına nasıl sorumluluklar yüklendiği tartışıldı. Danışmanlıkta kullanılacak yeni broşürün işlerini kolaylaştıracağı vurgulandı.

- 2012 yılında işbirliği yapılan iller

2012 yılı içinde illerle yapılan görüşmeler sonunda *Van, Eskişehir, Bursa ve Edirne* illeri ile çalışmaya başlanmıştır (*detaylar aşağıda yer almaktadır.*)

Program illeri: Diyarbakır, Düzce, Edirne, Gümüşhane, İstanbul, İzmir, Mardin, Ordu, Rize, Şanlıurfa, Trabzon, Van

Program İlleri - Etkinlik Özeti

VAN-ERCİŞ GÜVENLİ ANNELİK SAHA ÇALIŞMASI

Aralık 2012 tarihi itibarıyla Van merkez ve Erciş mahallelerinde sağlık hizmeti almayan gebe ve lohusalara yönelik saha çalışması başlatılmıştır.

Projenin adımları

- Van'da bulunan STK'lara Güvenli Annelik Saha Çalışmasında görev alacak (saha koordinatörü, saha gözlemcisi, saha çalışanı) kişiler için yapılan duyurular sonunda başvuruda bulunan adaylarla 3-4 Aralık 2012 tarihlerinde 30 kişi ile görüşme yapıldı.
- 3 Aralık 2012 tarihinde Halk Sağlığı Müdür Yardımcısı Halit Tunç ile görüşülerek proje hakkında bilgi verildi. Halk Sağlığı Müdürlüğü önerisine göre çalışma alanları (mahalleler) belirlendi. 28 Aralık 2012 de Halk Sağlığı Müdürü Yakup İmren ile 3 Ocak 2013 de Vali Yardımcısı Hakan Alkan ile görüşülerek çalışmanın detayları hakkında bilgi verildi ve izin süreci konuşuldu.

ASM	Mahalle	Nüfus
Van merkez 18 nolu ASM	Hacıbekir mah.	18.000
Van merkez 13 nolu ASM	Süphan mah.	14.000
Van merkez 14 nolu ASM	Beyüzümü mah.	20.000
Van merkez 8 nolu ASM	Hacıbekir mah.	15.000
Bostaniçi 1 nolu ASM	Esendere mah.	16.000
Bostaniçi 2 nolu ASM	Yalımız mah.	11.000
Erciş keklikova 6 nolu ASM	Keklikova	13.375
Erciş Çelebibağ 1 nolu ASM	Çelebibağ	10.912
Erciş Kocapınar ASM	Kocapınar	14.782
Erciş Pay ASM	Pay Köy	6.798
Erciş Yukarı Işıklı ASM	Yukarı Işıklı	14.922

- **Saha çalışanı eğitici eğitimleri /25Aralık 2012- 5 Ocak 2013**

TAP Vakfı tarafından yürütülen “**Van-Erciş Güvenli Annelik Saha Çalışması**” projesinde görev alacak olan saha çalışanlarını güvenli annelik, iletişim ve eğitim becerileri açısından bilgi ve beceri kazandırarak halka ilgili konuda bireysel danışmanlık yaparak sağlık hizmet kullanımı için destekleyecek düzeye ulaştırmak amacıyla 30 kişiye yönelik “saha çalışanı eğitici eğitimi” yapıldı.

- **Eğitim materyallerinin hazırlığı**

Eğitimler öncesinde Van ili özelinde saha çalışmasının akışına uygun olarak aşağıdaki materyaller geliştirildi.

- ✓ Saha çalışmasında kişilerin bilgiler için kaynak ve rehber olarak kullanacakları **“Eğitici Rehber Kitabı”**
- ✓ Ez ziyaretlerinde izlenecek yolu ve verilecek mesajları içeren **“Eğitici El Kitabı”**
- ✓ Ev ziyaretleri eğitimlerinde kullanılmak üzere **“Güvenli Annelik Resimli Atlas”**
- ✓ Normal ve sezaryenle doğum aşamalarını anlatmak üzere **“Rahim-plesenta Maketi”**
- ✓ Saha çalışmalarının kaydedileceği **“Aile Formu”, Güvenli Annelik İzlem Formu”**
- ✓ Sahada gebe-lohusalara dağıtılmak üzere **“Gebelikte Bakım Rehberi”, “Lohusalık ve Yenidoğan Bakım Rehberi”, “Bebek Bakımı”, “Doğum Sonu Cinsel Yaşam ve Gebeliği Önleyici Yöntemler”** broşürleri

- **Van merkez mahalleler muhtarları ile toplantı**

Kent Konseyi Başkanı Ümit Keser işbirliği ile çalışılacak mahallelerin muhtarları ile 28 Aralık 2012 ve 03 Ocak 2012 de toplantı yapıldı. Muhtarlara çalışma hakkında bilgi verilirken, mahallelerde çalışmanın kolaylaşması, erkek katılımının olması yönünde destek istendi. Mahalle muhtarları yapabilecekleri her türlü desteği vereceklerini belirttiler. Mahalle muhtarları özellikle erken yaş evlilikleri nedenleri ile gebelerin sağlık kurumuna götürülmediğini ifade ettiler.

- **Sağlık çalışanları toplantıları**

Van Merkez ASM’ler ve Erciş ASM çalışanları ile 03-04 Ocak 2013 günü her biri 3 er saat süren dört toplantı gerçekleştirildi. Toplantıya 60 sağlık personeli katıldı. Toplantıda önce Güvenli Annelik yaklaşımları ve Van ilinin durumu sunuldu. Van’ın ihtiyaçları, yürütülecek çalışmanın içeriği ve nasıl işbirliği yapılacağı ayrıntılı olarak görüldü. Katkı ve katılımın olduğu toplantıda katılımcılar çalışmaya destek vereceklerini ifade ettiler.

Proje amaçları;

- 12,000 kadını, 20 saha ekibi tarafından Güvenli Anneliğin ve sağlık hizmet kullanımının önemi hakkında bilgilendirmesini sağlamak,
- 1000 gebe kadının kayıt altına alınarak, doğum öncesi ve doğum sonrası dönemde düzenli sağlık hizmet kullanımını sağlamak,
- 12,000 kadının ev ziyaretleri esnasında kadınların eşleri, babalarında oluşan 500 erkeğe ulaşmak,
- 160 Sağlık Hizmet Sunucusunu bilgilerini tazelemek, iletişim yeteneklerini güçlendirmek amacıyla Güvenli Annelik Eğitim ve Danışmanlık Eğitim Programına katılımını sağlamak,
- Muhtarlar, devlet kurumları yöneticileri ve sivil toplum kuruluşlarında görevlilerden oluşan 100 erkeğe, 500 sağlık hizmet sunucusuna (toplamda proje suresince 5600 erkeğe) ulaşarak Güvenli Anneliğin önemi hakkında bilgi vermek, yönetim düzeyinde farkındalık oluşturmaktır.

ESKİŞEHİR Güvenli Annelik Eğitim ve Danışmanlık Programı, İl Halk Sağlığı Müdürlüğü, 2012

Ağustos 2012 de il halk sağlığı müdürlüğü ile görüşmeler yapıldı. Yapılan görüşmeler sonunda eğitim materyalleri ve eğitim seti ile gönderildi ve il üreme sağlığı tarafından incelendi. İl üreme sağlığı ekibi programın ilde uygulanması için eğitici eğitimi istedi. 26 Kasım 2012 de üreme sağlığı ekibi ile bir günlük bir atölye çalışması yapıldı.

28 - 30 Kasım 2012 de il üreme sağlığı eğitici ekip ve birinci basamak sağlık çalışanlarından oluşan ASM'lerden gelen 24 kişilik bir ekip ile Güvenli Annelik Eğitim Danışmanlık programı uygulandı. Eğitim sonunda 20 Güvenli Annelik Eğitim Seti ve broşürleri verildi.

İldeki sağlık çalışanlarının Güvenli Annelik Eğitim Danışmanlık Programı'nı alması için il üreme sağlığı eğitici ekibi eğitim takvimi oluşturacak ve 2013 yılı içinde uygulama başlayacaktır.

İlle ilgili bilgiler

46 ASM

2 TSM

2008 de 8 anne ölümü

2012 de 1 anne ölümü

Misafir anne uygulaması var

BURSA Güvenli Annelik Eğitim ve Danışmanlık Programı, İl Halk Sağlığı Müdürlüğü, 2012

Mayıs 2012 de bulaşıcı olmayan hastalıklar birimi ve il üreme sağlığı ekibi ile program tanıtımı için görüşme yapıldı. Yapılan görüşme sonunda Güvenli Annelik Eğitim/danışmanlık Programı'nı pilot bölge seçerek uygulama kararı çıktı.

31 Ekim-2 Kasım 2012 de il üreme sağlığı eğitici ekip (14 kişi) ile Güvenli Annelik Eğitim Danışmanlık programının uygulanma biçimi ve içeriği ve materyallerle ilgili çalışma yapıldı. Üreme sağlığı ekibi eğitim materyalleri üzerinde çalışma yaptılar ve materyallerde ille ilgili düzenlemeler yapıldı.

İl üreme sağlığı ekibi belirleyecekleri çalışma bölgesi için güvenli annelik çalışma takvimini oluşturacak ve 2013 yılında çalışmaya başlayacaktır.

İlle ilgili veriler.

- 17 ilçe
- 17 Toplum Sağlığı Merkezi
- 173 Aile Sağlığı Merkezi
- 732 Aile Hekimliği Birimi

VAN Güvenli Annelik Eğitim ve Danışmanlık Programı, İl Halk Sağlığı Müdürlüğü, 2012

Van depremi sonrasında ilden destek isteyen STK'larla yapılan işbirliği sırasında il halk sağlığı ile görüşüldü. Gebe-lohusa tespitleri, hizmet kullanımında talebin olmaması gibi sorunlar dile getirildi ve işbirliği adımları atıldı. 200 doğum seti Van 112 Ambulanlarında kullanılmak üzere ile gönderildi.

İl üreme sağlığı ekibi sağlık personelinin özellikle depremde sonra hızlı sürkilasyonu nedeni ile üreme sağlığı eğitimlerini sistemli yapamadıklarını ifade ettiler. Bunun üzerine 22 Mayıs

2012 de il üreme sağlığı eğitici ekip ile Güvenli Annelik Eğitim Danışmanlık programının uygulanma biçimi- içeriği ve materyallerle ilgili çalışma yapıldı.

Güvenli Annelik konusunda hekimlerin desteğini almak ve onların farkındalığını artırmak amacıyla 22 Mayıs 2012 de 57 Aile hekiminin, 23 Mayıs 2012 de 50 Aile hekiminin katılımı ile bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Hızlı sürkilasyon dikkate alınarak 1 günlük çalıştay programı hazırlandı ve 24 Mayıs 2012 de 34 sağlık çalışanının ve 25 Mayıs 2012 tarihinde 46 sağlık çalışanının katılımı ile Güvenli Annelik Eğitim Danışmanlık Çalıştayı vakıf eğitmenleri tarafından gerçekleştirildi.

Vakıf eğitmenlerinin yaptıkları çalışmaların ardından il üreme sağlığı ekibi tarafından 9 ilçede 10 grup eğitimle 189 kişiye Güvenli Annelik Eğitim Danışmanlık Programı eğitimi verildi.

İle 150 Güvenli Annelik eğitim seti, 5 bin gebelik, lohusalık, bebek bakımı broşürleri, 200 adet Güvenli Annelik Eğitim Danışmanlık Programı Rehber kitabı gönderildi.

İlle ilgili veriler:

- 11 ilçe
- 12 Toplum Sağlığı Merkezi
- 78 Aile Sağlığı Merkezi
- 276 Aile Hekimliği Birimi

EDİRNE Güvenli Annelik Eğitim ve Danışmanlık Programı, Edirne Aile Hekimliği Derneği, 2012

Edirne Aile Hekimliği Derneği (EDAHED) Yönetim Kurulu Genel Sekreteri Dr. Dilek Kıradı Kaptan ile Kasım 2011 ayı içinde telefon ve e-posta iletişimi ve GA Programı ile ilgili eğitim ve bilgilendirme materyalin kargo ile iletilerek program hakkında bilgi verildi. EDAHED olarak programa katılma konusunda istekli olmaları üzerine 03 Aralık 2011 de dernekle toplantı yapıldı. Dernekle görüşmenin ardından il sağlık müdürlüğü AÇSAP şube ile bir araya gelindi ve Güvenli Annelik Eğitim Materyalleri Edirne ili ihtiyacına uygun olarak revize edildi.

2012 Nisan- Mayıs tarihleri arasında Edirne Aile Hekimleri Derneği iş birliğinde 61 ebe-hemşire, 63 aile hekimine Güvenli Annelik Eğitim ve Danışmanlık eğitimi verildi,

Eğitilen personele 40 eğitim seti (Güvenli Annelik Eğitim ve Danışmanlık Rehberi, danışmanlık atlası; uterus, plasenta, fetüs, meme modelleri; loşi ve bebek maketleri; gebelik, loğusalık ve güvenli annelik tanıtım posterleri); her birinden 4000 bin olmak üzere gebelik, lohusalık ve bebek bakımı broşür seti gönderildi,

Güvenli Annelik Eğitim Danışmanlık Programı'nın hastaneler tarafından da uygulanması amacıyla Üniversite hastanesi, Devlet hastanesi ve Özel Ekol hastanesi çalışan ve yöneticileri ile görüşmeler yapıldı. Hastanelerin içinde güvenli annelik eğitim/danışmanlık hizmetinin verilesi için birimler oluşturulması ve sağlık personelinin uygulamalarını kolaylaştırmak için 2013 yılında toplantılar yapılması gündeme geldi.

21 Kasım 2012 günü il halk sağlığı m¼d¼rl¼đ¼, aile hekimliği derneği, niversite, 3 ASM ziyaretleri ve sağlık çalışanları ile paylaşım toplantısı yapıldı. Sağlık alışanları güvenli annelik eğitimlerini bireysel verdiklerini, grup eğitimi yapamadıklarını belirttiler. İle güvenli annelik broşur seti g¼nderildi.

İle ilişkin bilgiler

9 TSM

49 ASM

110 AHB

İZMİR Güvenli Annelik Eğitim ve Danışmanlık Programı, İl Sağlık M¼d¼rl¼đ¼, 2010-2012

- 2010-2012 tarihleri arasında il üreme sağlığı eğiticileri tarafından 10 ilçede y¼r¼t¼len 28 ayrı eğitim programında toplam 596 sağlık personeline Güvenli Annelik Eğitim ve Danışmanlık eğitimi verildi,
- 2012 Mayıs ayında Aliağa Sağlık Grup Başkanlığı ile birlikte iki Aile Sağlığı Merkezi ziyaret edildi ve sağlık personelinin Güvenli Annelik Eğitim/danışmanlık programı uygulamaları hakkında bilgi paylaşıldı.

ORDU Güvenli Annelik Eğitim ve Danışmanlık Programı, İl Sağlık M¼d¼rl¼đ¼, 2010-2012

- 15-16 Kasım 2012 tarihinde Doğum sonrası Cinsel Yaşam ve Aile Planlaması bilgilendirme ve broşur tanıtımı ile ilgili toplantı Ordu merkez (90 kişilik katılım) ve nye'de (40 kişilik katılım) yapıldı. Toplantı Halk Sağlığı M¼d¼rl¼đ¼ işbirliğinde gerçekleşti.

RİZE Güvenli Annelik Eğitim ve Danışmanlık Programı, İl Sağlık M¼d¼rl¼đ¼, 2010-2012

- İl reme sağlığı eğitici ekibinin yaptığı 9 eğitim çalışması ile 178 sağlık alışanı Güvenli Annelik Eğitim ve Danışmanlık Eğitimi'ne katıldı,
- 100 eğitim seti ve her birinden onar bin olmak üzere gebelik, loğusalık ve bebek bakımı broşur seti g¼nderildi,
- Güvenli Annelik Eğitim ve Danışmanlık Programı'nın ikinci basamak hizmet sistemi içinde özel hastane çalışanları ve AÇSAP Őube çalışanlarından oluşan 21 kişiye Vakıf eğitmenleri tarafından eğitici eğitimi verildi,
- 15-16 Aralık 2010'da 59 sağlık çalışanı ile Aralık 2011 de 35 sağlık çalışanı ile programın paylaşım toplantısı yapıldı.
- 17 Temmuz 2012 tarihinde Doğum sonrası Cinsel Yaşam ve Aile Planlaması bilgilendirme ve broşur tanıtımı ile ilgili toplantı yapıldı. Toplantı Halk Sağlığı M¼d¼rl¼đ¼ işbirliğinde gerçekleşti ve 73 hekim-ebe-hemşire katıldı.

TARBZON Güvenli Annelik Eğitim ve Danışmanlık Programı, İl Sağlık M¼d¼rl¼đ¼, 2008-2011

- 2008 yılından itibaren Güvenli Annelik Eğitim Danışmanlık programını uygulayan ilde 2011 sonunda KT Halk Sağlığı Anabilim Dalı tarafından programın etkinliğini ölçmek amacıyla araştırma yapıldı.
- İl reme sağlığı ekibi tarafından il genelinde 549 kişiye Güvenli Annelik Eğitim/danışmanlık Programı Eğitimi verildi. 215 ASM'ye, KT'ne, 4 hastaneye eğitim seti verildi.

- 18 Temmuz 2012 tarihinde Halk Sağlığı M¼d¼rl¼ę¼ İşbirliğinde G¼venli Annelik Araştırma sonuçlarının ve Doğum Sonrası Cinsel Yaşam ve Aile Planlaması eğitim kitinin paylaşımı için toplantı yapıldı. Toplantıya 69 sağlık çalışanı katıldı.
- Karadeniz Teknik ¼niversitesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı tarafından Trabzon G¼venli Annelik Eğitim ve Danışmanlık Programı Değerlendirme çalışmasının sonuçları raporlandırıldı.

Raporda ebe, hemşire ve hekimler programın olumlu y¼nleri olarak:

- Doğum ¼ncesi ve sonrası bakım, gebe eğitimi konusundaki çalışmalarına standart getirdiğini,
- Gebelerin g¼venini kazanımlarını sağladığını,
- Sağlık personeli olarak bilgilerinin yenilemelerini getirdiğini,
- Planlı, bilinçli, ¼zg¼venli çalışmalarına katkıda bulunduğunu
- Annelerin kendine g¼venini desteklediğini ve gebeler ile olan ilişkileri g¼lendirdięini ifade ettiler.